কিতাপ আৰু ম'বাইল

□ মাণিক পাল

আৱিষ্কাৰৰ লগে লগে কিতাপে যেনেকৈ আধুনিক পৃথিৱীখনক শাসন কৰিছিল, ঠিক একেদৰে ম'বাইলৰ আৱিষ্কাৰৰ লগে লগে ম'বাইলে সম্প্ৰতি পৃথিৱীখনক শাসন কৰিবলৈ ধৰিছে। ম'বাইল বুলি ক'লে কিন্তু মই ইয়াত বিশেষকৈ স্মাৰ্টফোনৰ কথাহে বুজাইছোঁ। স্মাৰ্টফোনৰ প্ৰচলনৰ পৰাই নৱপ্ৰজন্মৰ পৰা কিতাপৰ দূৰত্ব দিনে দিনে বাঢ়ি আহিছে। আজিৰ নৱপ্ৰজন্মই কিতাপতকৈ স্মাৰ্টফোনৰ প্ৰতি বেছি আকৰ্ষিত হৈছে। আমাৰ দেশৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ ৪১ শতাংশ অৰ্থাৎ প্ৰায় ৫৫ কোটি লোকৰ বয়স ২০ বছৰতকৈ কম। যিটো যিকোনো দেশৰ বাবে এক বৰদান স্বৰূপ। কিন্তু পৰিতাপৰ বিষয় এই যে দেশৰ বৰদান স্বৰূপ এই প্ৰজন্মই সম্প্ৰতি সময়ত স্মাৰ্টফোনৰ জালত দ্ৰুতগতিত বন্দী হৈ উচ্ছৃংখল আৰু গুৰু-গোসাঁই নমনা হৈছে, যিটো আমাৰ দেশ বা সমাজৰ বাবে শুভলক্ষণ নহয়। স্মাৰ্টফোনৰ জাকজমকতাৰ জালত পৰি কিতাপৰ গুৰুত্ব আৰু মহত্ত্ব দুয়োটাই পাহৰিব ধৰিছে আজিৰ প্ৰজন্মই। তেওঁলোকৰ বাবে কিতাপ সীমিত হৈ পৰিছে কেৱল পাঠ্যক্ৰমৰ 'ছিলেবাছ' হিচাপে আৰু পৰীক্ষাত নম্বৰ আহৰণ কৰাৰ আহিলা হিচাপে। কিতাপৰ পৰা যে জ্ঞান আহৰণ কৰিব পাৰি সেই কথা কিন্তু আজিৰ প্ৰজন্মই পাহৰিব ধৰিছে।

কিতাপ আৰু ম'বাইলৰ তুলনামূলক বিশ্লেষণৰ আগতে আমি কিতাপ আৰু ম'বাইল আৱিষ্কাৰৰ বিষয়ে কিছু কথা জানি লওঁ। অসমৰ জনপ্ৰিয় কথাশিল্পী প্ৰয়াত হোমেন বৰগোহাঞিৰে 'কিতাপ পঢ়াৰ আনন্দ' নামৰ গ্ৰন্থখনত কিতাপ কেনেকৈ মানৱ সমাজৰ মাজলৈ আহিল সেই বিষয়ে উল্লেখ কৰি লিখিছে—'মানৱ সভ্যতাৰ ইতিহাসত যিকেইটা ঘটনা যুগান্তকাৰী বুলি প্ৰমাণিত হৈছে সেইবোৰৰ ভিতৰত এটা হ'ল লেখন পদ্ধতিৰ আৱিষ্কাৰ। মানুহৰ প্ৰাচীনতম লেখন পদ্ধতিৰ যি নমুনা এতিয়ালৈকে আৱিষ্কাৰ হৈছে সি প্ৰায় ৬০০০ বছৰ পুৰণি। মানুহৰ লেখন পদ্ধতিৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰথমটো ডাঙৰ বিপ্লৱ সংঘটিত হয় যেতিয়া ইজিপ্তত পেপিৰাচ নামৰ নল জাতীয় গছৰ পৰা এবিধ কাগজ তৈয়াৰ কৰিব পৰা হ'ল। প্ৰাচীন কালত ...চ গছবোৰ [illegible] কাগজ তৈয়াৰ কৰি তাক লেখাৰ উপকৰণ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। ই যীশুখ্ৰীষ্টৰ জন্মৰ প্ৰায় তিনি হাজাৰ বছৰ আগৰ ঘটনা। এই পেপিৰাচৰ পৰাই আহিছে ইংৰাজী 'পেপাৰ' শব্দটো, যাৰ অসমীয়া প্ৰতিশব্দ হ'ল কাকত। পেপিৰাচ গছৰ পৰা কাগজ তৈয়াৰ কৰিবলৈ শিকাৰ পিছত প্ৰাচীন মিচৰীয়াসকলে যিবোৰ কিতাপ লিখিছিল সেইবোৰৰ ভিতৰত এখন হ'ল 'মৃতকৰ কাহিনী।' মিচৰীয় পেপিৰাচ শব্দটোৰ গ্ৰীক প্ৰতিশব্দ আছিল বিবলছ (Biblos)। গ্ৰীকসকলে সেই কাৰণে পেপিৰাচত লিখা কিতাপৰ নামো দিছিল বিবলছ অৰ্থাৎ কিতাপ। এই বিবলছ শব্দৰ পৰাই ওলাইছে খ্ৰীষ্টানসকলৰ পৱিত্ৰ ধৰ্মগ্ৰন্থ বাইবেলৰ নামটো, কাৰণ বাইবেল প্ৰথম ৰচিত হৈছিল গ্ৰীক ভাষাত। প্ৰাচীন ইজিপ্ত আৰু গ্ৰীচ সভ্যতাৰ সমানেই আৰু এটা মহান পুৰণি সভ্যতা হ'ল চীন দেশৰ সভ্যতা। যীশুখ্ৰীষ্টৰ জন্মৰ ২৮০০ বছৰৰ আগতেই চীনৰ সম্ৰাট ফু-হাইয়ে চীনা লিপি তথা বৰ্ণমালাৰ উদ্ভাৱন কৰি লিখিত সাহিত্যৰ সূচনা কৰে। বাঁহৰ পৰা কাগজ তৈয়াৰ কৰা পদ্ধতি আৰু মুদ্ৰণ যন্ত্ৰও চীনাসকলেই প্ৰথমে উদ্ভাৱন কৰে। লেখন পদ্ধতিৰ দ্বিতীয়টো অধ্যায় আৰম্ভ হয় পোন্ধৰ শতিকাত যোহানেছ গুটেনবাৰ্গে মুদ্ৰণ যন্ত্ৰ বা ছপা যন্ত্ৰ আৱিষ্কৃত হোৱা মুহূৰ্তৰ পৰা। পোন্ধৰ শতিকাত আৱিষ্কৃত হোৱা মুদ্ৰণ যন্ত্ৰই কিতাপক বন্দী দশাৰ পৰা মুক্ত কৰে আৰু মানুহৰ সভ্যতাত যুগান্তৰ আনিলে।

আনহাতে ম'বাইল ফোন হ'ল দূৰসংযোগৰ বাবে ব্যৱহৃত এক সঁজুলি। পৰম্পৰাগত তাঁৰযুক্ত টেলিফোনৰ বিপৰীতে ম'বাইল ফোন তাঁৰবিহীন আৰু ইয়াৰ আকাৰ সৰু হোৱাৰ বাবে এঠাইৰ পৰা আন ঠাইলৈ কঢ়িয়াই ফুৰা সহজ। ম'বাইল ফোনৰ অসমীয়া প্ৰতিশব্দ হ'ল ভ্ৰাম্যভাষ যন্ত্ৰ। আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ মটৰ'লা কোম্পানীত কৰ্মৰত মাৰ্টিন কুপাৰ আৰু জন ফ্ৰাঞ্চিচ মিচেল নামৰ বিজ্ঞানী দুজনে ১৯৭৩ চনত প্ৰথম তাঁৰবিহীন চেলুলাৰ ফোনবিধ নিৰ্মাণ কৰি উলিয়ায়। তাৰ পাছত কেইবাটাও ঢাপ পাৰ হৈ ম'বাইল ফোনে স্মাৰ্টফোনৰ স্তৰ লাভ কৰিলে। স্মাৰ্টফোন হ'ল এটি কম্পিউটিং প্লেটফৰ্ম প'ৰ্টেবল ডিভাইচ যিটোৱে ম'বাইল টেলিফোন আৰু কম্পিউটিং ফাংচনবোৰক এক ইউনিটত একত্ৰিত কৰে। স্মাৰ্টফোনৰ বিকাশ বহুকেইটা মূল প্ৰযুক্তিগত বিকাশৰ দ্বাৰা সক্ষম হৈছিল। ১৯৯০ দশকৰ শেষৰ ফালে IBMৰ ইঞ্জিনীয়াৰ ফ্ৰাংক ক্যানোভাই বুজি উঠিছিল যে চিপ আৰু ৱাৰলেছ প্ৰযুক্তি হেণ্ডহেল্ড ডিভাইচবোৰত ব্যৱহাৰৰ বাবে যথেষ্ট সৰু হৈ গৈছে। প্ৰথম বাণিজ্যিকভাৱে উপলব্ধ ডিভাইচ যাক সঠিকভাৱে স্মাৰ্টফোন হিচাপে উল্লেখ কৰা যাব পাৰে সেইটো 'আংগলাৰ' নামে এটি প্ৰেটোটাইপ হিচাপে আৰম্ভ হৈছিল, যাক ১৯৯২ চনত IBMত কাম কৰি থকা সময়ত ক্যানোভাৰ দ্বাৰা বিকাশ কৰা হৈছিল। স্মাৰ্টফোন শব্দটো প্ৰথম ১৯৯৭ চনত এৰিক্সনৰ দ্বাৰা এটা নতুন ডিভাইচ ধাৰণা GS88 বৰ্ণনা কৰাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। ২০০৭ চনত আইফোনৰ মুক্তিৰ পাছৰ পৰাই স্মাৰ্টফোনবোৰত পৰিৱৰ্তন আহিবলৈ ধৰে। এতিয়া বজাৰ বিভিন্ন স্মাৰ্টফোনেৰে উপচি পৰিছে।

আমি যদি স্মাৰ্টফোন আৰু কিতাপৰ তুলনামূলক বিশ্লেষণ কৰোঁ, তেন্তে দেখা পাম যে কিতাপৰ তুলনাত স্মাৰ্টফোনৰ ইতিবাচক প্ৰভাৱ বহু বেছি। কিতাপৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰি ফৰাচী দাৰ্শনিক ভলটেয়াৰে কৈছিল—'পৃথিৱীখনক শাসন কৰে কেৱল কিতাপে, অন্ততঃ পৃথিৱীৰ সেইবোৰ জাতিক কিতাপে শাসন কৰে, যিসকলৰ লিখিত সাহিত্য আছে। বাকী আনবোৰ জাতি ধৰ্তব্যৰ ভিতৰত নপৰে।' ভলটেয়াৰৰ কথা মতে, এটা জাতিৰ অস্তিত্ব আৰু স্থায়িত্ব নিৰ্ভৰ কৰে সেই জাতিটোৰ লিখিত সাহিত্যত অৰ্থাৎ কিতাপত। মানুহৰ মস্তিষ্কৰ প্ৰধান কাম হ'ল মনত ৰখা আৰু চিন্তা কৰা আৰু মস্তিষ্কৰ এই দুটা কামৰ বিকাশত সহায় কৰে কিতাপে। শাৰীৰিক ব্যায়ামৰ সহায়েৰে যেনেকৈ শৰীৰৰ অংগ-প্ৰত্যংগ সুস্থ আৰু সবল কৰি তুলিব পাৰি। ঠিক একেদৰে নিয়মিতভাৱে কিতাপ পঢ়ি আমি আমাৰ মস্তিষ্ক সুস্থ আৰু সবল কৰি ৰাখিব পাৰোঁ। কিতাপ হ'ল জ্ঞান আৰু প্ৰজ্ঞাৰ উৎস। কিতাপ হ'ল আমাৰ প্ৰকৃত বন্ধু, যি বন্ধুৱে আমাক সহায় কৰে, পৰামৰ্শ দিয়ে আৰু এন্ধাৰত পোহৰৰ বাট দেখুৱায়। কিতাপে আমাক শিকায়, আমাক প্ৰভাৱিত কৰে, জীৱনৰ গতিপথ পৰিৱৰ্তন কৰি বিপথে পৰিচালিত হোৱাৰ পৰা ৰক্ষা কৰে। যেতিয়াই আমাৰ পৰামৰ্শৰ দৰকাৰ হয় তেতিয়াই সঠিক কিতাপ পঢ়ি আমি পৰামৰ্শ লাভ কৰিব পাৰোঁ। এজন বন্ধুৱে আপোনাক প্ৰতাৰিত কৰিব পাৰে, কিন্তু এখন কিতাপে কেতিয়াও সেই কামটো নকৰে। কিতাপে আমাক জ্ঞানদান কৰি স্মৃতিশক্তি, প্ৰজ্ঞা, বুদ্ধিমত্তা বিকাশত সহায় কৰে। কিতাপ হ'ব পাৰে আমাৰ পথ প্ৰদৰ্শক, দাৰ্শনিক আৰু শিক্ষক। আমি যেতিয়াই কোনো সমস্যাত পৰোঁ তেতিয়াই সমস্যা অনুযায়ী কিতাপ পঢ়ি সেই সমস্যাৰ সমাধান কৰিব পাৰোঁ। মানুহ মৰণশীল, কিন্তু কিতাপ অমৰ। বাল্মীকি, তুলসী দাস, শংকৰদেৱ, মাধৱদেৱ, সুৰদাস, শ্বেক্সপীয়েৰ, এৰিষ্ট'টল, প্লেটো আদিৰ দৰে মহান বিজ্ঞ লোকসকলৰ মৃত্যু হ'লেও তেওঁলোকৰ চিন্তা, দৰ্শন, আদৰ্শ আজিও আমাৰ মাজত জীয়াই আছে কিতাপ আকাৰে। কিতাপে মানুহক কু-সংগ আৰু কু-কৰ্মৰ পৰা ৰক্ষা কৰাৰ উপৰি মানসিক অৱসাদৰ পৰা ৰক্ষা কৰে।

কিতাপৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰি প্ৰয়াত হোমেন

শব্দ— 'অসমীয়া'— ভাৰত
কৌশলী 'বাক্যবাণে'ৰে অসম
ককে আন্দোলনৰ নেতাসকলে

নহয় অদূৰ ভৱিষ্যতে তেওঁলোকে ইয়াৰ বিষময় ফল ভোগ
কৰিব লাগিব যে খাটাং।

লেখক প্ৰাক্তন উপায়ুক্ত
ফোন ঃ ৯৪৩৫০-৬৩৪

াত্রিয়ে তেওঁৰ 'উচ্চাকাংক্ষা' গ্ৰন্থখনত —'ধনী-দৰিদ্ৰ নিৰ্বিশেষে সকলো লোকে কভাৱে আজৰি সময়খিনি ব্যৱহাৰ কৰিব টা সহজ উপায় হ'ল ভাল কিতাপ পঢ়া। দেশত কিতাপৰ প্ৰচলন বেছি সেইবোৰ আজি পৃথিৱীৰ ভিতৰত আটাইতকৈ উন্নত াপে পৰিগণিত হৈছে। উদাহৰণ স্বৰূপে াপানৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰোঁ। মাত্ৰ ছৰৰ আগলৈকে জাপানে বাহিৰৰ পৃথিৱীৰ ানো সম্পৰ্ক নাৰাখিছিল। ফলত বাহিৰৰ , জ্ঞান-বিজ্ঞানৰ চৰ্চা আৰু শিল্প- বাণিজ্যৰ তিমধ্যে কিমান আগুৱাই গৈছিল জাপানে কা ভু নাপাইছিল। কিন্তু ১৮৫৪ চনত বাহিৰৰ জগতৰ সংস্পৰ্শলৈ আহিবৰ বা মাত্ৰ যোৱা ডেৰশ বছৰৰ ভিতৰতে এনে অবিশ্বাস্য দ্ৰুতগতিত উন্নতি ধৰিলে যে আজি সেই দেশে আমেৰিকা দৰে ধনী আৰু উন্নত দেশৰ লগতো ক্ৰ মাৰিব পৰা হৈছে একমাত্ৰ কিতাপৰ কাৰণ বাহিৰৰ জগতৰ সংস্পৰ্শলৈ ল জাপানে আবিষ্কাৰ কৰিলে যে ভ শুই থাকোঁতেই ইউৰোপ জ্ঞান-বিজ্ঞান ক্তিবিদ্যাৰ ক্ষেত্ৰত দুশ বছৰ আগুৱাই তিয়া জাপানে কঠোৰ সংকল্প মনত াপৰ বিভিন্ন ভাষাৰ জ্ঞান-বিজ্ঞানৰ াপানী ভাষালৈ অনুবাদ কৰি গভীৰ ৰে সেইবোৰ পঢ়ি দুশ বছৰৰ জ্ঞান বিশ ায়ত্ত কৰি লয়। ওপৰত উল্লেখিত তিবাচক প্ৰভাৱবোৰ আমাৰ ওপৰত াৰিব যেতিয়া আমি অশ্লীল পুথিৰ পৰা ম। কাৰণ অশ্লীল পুথি নাৰী আৰু নাশক হোৱাৰ বাদে আন একো পুথিয়ে নাৰীৰ মানৱীয় মৰ্যাদা নাশ বলি কৰে, বৈবাহিক জীৱন ধ্বংস অপৰাধত ইন্ধন যোগায়, সামাজিক ল্যবোধক হেয় প্ৰতিপন্ন কৰে, ব্যক্তি, সমাজ ধ্বংস কৰে। অতি দুখৰ কথা লোকে অশ্লীল পুথি ব্যৱসায় ভিত্তিত ৰ্জন কৰি নিজকে তললৈ নমাইছে।

সাম্প্ৰতিক সময়ত যদিও স্মাৰ্টফোন পৰিহাৰ্য অংগ হৈ পৰিছে, কিতাপৰ াত্যধিক ব্যৱহাৰে ইতিবাচকতকৈ নেতিবাচক প্ৰভাৱহে বেছি পৰিব নৱপ্ৰজন্ম ওপৰত। কাৰণ অশ্লীল কিতাপৰ বাহিৰে আন কিতাপৰ তেনেকুৱা নেতিবাচক প্ৰভাৱ নাই স্মাৰ্টফোনৰ যিমান আছে। সেইবুলি এইটো নহয় যে স্মাৰ্টফোনৰ ইতিবাচক প্ৰভাৱ নাই। স্মাৰ্টফোনৰো যথেষ্ট ইতিবাচক প্ৰভাৱ আছে। কিন্তু দিনটো কিতাপ এখন পঢ়ি শিশু বা নৱপ্ৰজন্মই যিমান লাভবান হ'ব, সেই অনুপাতে দিনটো স্মাৰ্টফোন ব্যৱহাৰ কৰি শিশু বা নৱপ্ৰজন্মই সেই লাভ বা উপকাৰটো নাপায়। স্মাৰ্টফোনৰ ইতিবাচক প্ৰভাৱবোৰ হ'ল — ব্যৱসায়ত আমূল পৰিৱৰ্তন আনিছে, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সহায় কৰিছে, মানুহৰ মাজত থকা দূৰত্ব কম কৰিছে, বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডক হাতৰ মুঠিত তুলি ধৰিছে, মানসিক নিৰাশা কম কৰিছে। আনহাতে ইয়াৰ নেতিবাচক প্ৰভাৱবোৰ হ'ল — সামাজিক জীৱনৰ সম্পৰ্ক, কলা-সংস্কৃতি আৰু সমাজ ব্যৱস্থাত বিৰূপ প্ৰভাৱ পেলাইছে, শৈক্ষিক ক্ষেত্ৰত প্ৰভাৱিত কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নৈতিকতা, সততা আৰু সত্যতাক ধ্বংস কৰিছে, নৱপ্ৰজন্মৰ স্বাস্থ্যক প্ৰভাৱিত কৰি টোপনি নোহোৱা, চকুৰ দৃষ্টিশক্তি কম হোৱা, মূৰৰ বিষ, শৰীৰৰ নাৰ্ভছতন্ত্ৰত সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰা, মেদবহুলতা আদি সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছে। ইয়াৰ উপৰি ই মানসিক স্বাস্থ্যৰ ওপৰতো বিৰূপ প্ৰভাৱ পেলায়।

গতিকে ম'বাইল আৰু কিতাপৰ তুলনামূলক বিশ্লেষণৰ পৰা এটা কথা স্পষ্ট হৈ পৰে যে ম'বাইল বা স্মাৰ্টফোনে কেতিয়াও কিতাপতকৈ উচ্চ আসন অধিকাৰ কৰিব নোৱাৰে। কিতাপ পঢ়ি জ্ঞান আহৰণ কৰাৰ যি আনন্দ বা সুখ সেই আনন্দ বা সুখ আমি ম'বাইলৰ পৰা লাভ কৰিব নোৱাৰোঁ। ইংৰাজ কবি টমাছ হুদে কৈছিল— 'মোৰ কিতাপবোৰেই মোক সদায় জুৱাৰীৰ আড্ডা, মদাপীৰ সংগ আৰু ধোদৰ পচলা, নিষ্কৰ্মাবোৰৰ মেলৰ পৰা আঁতৰাই ৰাখে। যি মানুহে পোপ আৰু এডিছনৰ সান্নিধ্য পাইছে, যি মানুহে মিল্টন আৰু শ্বেক্সপীয়েৰৰ নীৰৱ কিন্তু মহৎ চিন্তাধাৰাৰ অংশ লোৱাৰ সুযোগ পাইছে, তেওঁ নিশ্চয় অসৎ আৰু হীন সংসৰ্গ কেতিয়াও সহ্য কৰিব নোৱাৰে।' গতিকে মই সকলো নৱপ্ৰজন্মকে অনুৰোধ কৰিম যাতে ম'বাইলৰ কাৰণে কিতাপৰ পৰা দূৰত্ব সৃষ্টি নকৰে।

ফোন ঃ ৮৬৩৮৯-৪৭২৯২